

A Brassói Ujlap előfizetési ára:
 egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy hóra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :-: :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felölös szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

A katholicizmus élete.

Nagyon helytelenül ítélik meg a katholicizmus életet azok, akik abban alig látnak egyebet, mint dogmák mögé rejtőző üres és emberietlen kontemplációját az életnek, mint meddő sóhajokat, elérhetlen vágyakozásokat, vagy tengődő életet vérkeringés nélkül.

Rendesen ilyennek látják, ilyennek szeretnék látni a katholicizmus életét s valósággal schopenhaueri fekete szemüvegen nézik az életet, melyet a katholicizmus ígér, melyet ő él meg.

A tudatlanság és a rossz akarat párosodása e felfogás, mely ép oly messze áll a katholicizmus felfogásától, amily messze esik Makó városa Jeruzsalemától.

Ellenkezőleg. A katholicizmus élete a pezsgő, a vérgazdag, eleven élet, mely nem elégszik meg puszta vegetációval, nem zárkozik se a katakombák sötét üregébe, se az akár modern technikával felépített s villanyvilágításra berendezett fényes dómok és templomok szűk fala közé, hanem eleven, pezsgő, emberi életet él és követel, bár első sorban a templomokban,

mely életének forrása s fenntartó, mozgató s folyton ambicionáló ereje, s emellett ép oly joggal követel eleven emberi — ha így mondhatjuk — Isten emberi életet a nagyvilágban, az utcák, terek zajos világában, a szalonnok és kunyhók életében, szóval mindent, hova érző, vágyó és gondolkodó ember lábnyomát bemélyíti, hol megjelenik, hol élni akar és életet él.

Ha a vallás általában maga az ember egész életével, egész belekapcsolódásával a Végtelenbe, akkor a katholicizmusról első sorban mondhatjuk ezt.

A katholicizmus maga az ember; gyarlóságával, melynek tudatában s érzésével folyton az erő után vágyik s az abba való bekapcsolódásban végcélját és üdvösségét találja; erényeivel, jó tulajdonságaival, melyek hasonlónak tesz a legmagasabb eszményképéhez, ki nek birtokában vágyai teljesülnek, reményei valóra válnak s élete elmerül.

Ez a magyarázata annak, hogy a katholicizmus erejének teljes tudatában nem elégszik meg soha merő és üres kontemplációval, hanem felkeresi az embert ott ahol van; a tudóst könyvei közt, a szentet imái közben, a mes-

ter embert műhelyében, a földművelőt az ekeszarva mellett s ott, anélkül, hogy foglalkozásában, életfelfogásában, be rendezkedésében zavarná, átadja magát neki, felolvad benne, övé lesz, magáévá téve birtokosát s lesznek eggyé egy testben és egy lélekben,

Innen van, hogy a katholicizmus áldásos napfényében királyok és koldusok, tudósok és tudatlanok, lángelmék és együgyűek egyaránt sütkérezhetnek anélkül, hogy a király hermelin palástja foltot kapna, vagy a tudós agyvelejét homály borítaná. Mindenik mozgó, eleven, zajongó életében megtalálja azt a katholicizmusban, mi az övé, mi őt kielégíti és vágyait betölti. Nem akadályozza a királyt a kormányzásban, mint a szegényt se a kenyérkeresetben, nem gátolja a tudóst találmányaiban, mint a tudatlant felfogásának egyszerűségében, hanem ennek úgy, mint amannak munkáját értékessé, bebecsessé, tartalmassá, kielégítővé teszi, mert nemcsak a munka eredményét tekinti, hanem a belé helyezett munka erőnek mineműségét. Nem teszi a szentet emberfelettivé, mint nem a bűnöst emberietlenné, hanem mint amaban szemléli a megtisztult embert s mindig csak az embert, a legmaga-

Megtérés.

A fényesen kivilágított kávéházból vig muzsika hallik. Huzza a cigány hol vigan, hol keservesen.

Az elkülönített helyen a helyi szintársulat pazar kedvű primadonnája trónol, körülvéve vig cimborákkal s kecsesen fogadja a feléje áramló bókákat.

Csupa fiatalság, csupa jókedv. S mégis, mintha zavaró vonások vonulnának végig a szép nő homlokán. Valami nem tetszik neki, valami bántja s mintha valamitől szabadulni akarna, belekiált a zajba, zenébe:

— Vigat cigány! Vigat! Ma mulatni akarok! . . . Pezsgőt ide! Pincér pezsgőt! Kacéran, elragadóan tartja kezében teli poharát:

— Szervusztok fiuk! Soh'se halunk meg! Fenékig!

A pezsgő pataként folyik. A cigány pedig huzza rendületlenül. Nincs ideje elfáradni, mert most a szép primadonna mulat. A közönség dédelgetett kedvence, az aranyos Rózsika rendel a nótát. Nem szabad, nem illik most elfáradni.

De hej! A primadonnák szeszélyesek, különösen, ha szépek, ha körülrajongják. Rózsika szép arcán már látszik a pir, a pezsgő okozta diszkrét pir. Hangja cseng,

gondolatait már szabadabban nyilvánítja. A sok keserűség, a fájdalom, a mult mindinkább előtörnek zaklatott szívéből.

— Czigány! Az én nótámat! Azt a szomorut, azt a szivettépőt!

Mintha az egész világ fájdalmát, keserűségét akarta volna kifejezni. Az elhagyott kedves, siri, lágy hangján dudolta fájdalmasan, merengően:

Betyár élet, minden budat ismerem,
 Rég sirt ásott szivemben a szerelem.
 Csalódásom a sirhantom fejfája;
 A bubánat koszorut fűz reája!

*

Hagyjuk a mulatókat. Hagyjuk a pezsgős élet viharát!

Odakint az utca népe összesug összebug:

A szép primadonna mulat. Rózsika marat . . .

Nem is veszik észre, amint kendőjébe bujva kicsi, szép leányka elsurran mellettük. Didergett, fázott.

Ő is megállott a tömegben. Figyelt, hallgatódzott.

Hátha megtalálom? Hátha itt lesz?

De nem! Ártatlan, romlatlan lelke viszsziadt attól, hogy testvérét a cigányzenés kávéházban keresse. Tovább ment, ismét

visszatért. Halódó édes anyjának kérő szava jutottak eszébe: keresd fel Rózsikát, mond meg neki, hogy én, a távozó édes anyátok kérem őt, ne feledkezzen meg rólam és kicsi testvérekéjéről!

Majd az édes anyja sirjára emlékezett . . . Nem, már nem fél . . .

Ez erőt ad neki . . . Az ő áldott jó édes anyja! Még emlékszik reá, hisz nem olyan régen volt . . . Hogy szerette, becézgette, megőrizte még a fuvó szélől is.

Áldott édes anyám! . . . sóhajtott a kicsi leány, aztán zokogásba tört ki, a könnyek csaknem az arcához fagytak.

Aztán ismét úgy vonzotta valami . . . A hang, az ének oly ismerős . . . Eh! megnézem. Hátha . . . hátha . . .

Összeszedte minden erejét, zsibbadt tagjait kiegyenesíté és belépett a kávéházba.

Vakító fény, zürzavar, mámoros férfiak kacaja fogadta. Mindenki csak reá nézett, mindenki őt figyelte: az a bizonyos külön asztal is, a primadona asztala.

Eh! mit nekünk ez a fruska! Pezsgőt ide a javából. Fiuk igrunk! Soh'se halunk meg!

A kicsi leányka lábai megremegtek. Ez testvére hangja. Arca hófehér lett. Ajka csak egy halk, sikolyszerű hangot tudott kiejteni: Rózsika!

sabb erkölcsi piadestálón is, úgy látja bűnösben is csak az embert, ki mert ember, vétkezhetett, elbukhatott az erkölcsi világrend harcában, de mint ott, úgy emitt is csak az embert tekinti, ki a magasból lebukhat, ha nem viagyáz, ép úgy, mint emez felemelkedhet a mélységből, ha emberi voltának öntudatára ébred. S mint amazt, úgy emezt is egyforma szeretettel segíti.

Ime ez a katolicizmus élete, az ember, az igazi, a gyarló és mégis oly nagy, a szenvedő s mégis megdicsőülni tudó, a csalódó s mégis boldog embernek az élete.

S mert ez az ember e földön él s e föld javai számára teremtvék, azért nemcsak joga van azzal élni, de kötelessége. Igen! ez kötelessége is. A haladó kultúrába bele kell élnie magát az embernek, azt magáévá kell tennie s azt magában, önmaga által fejlesztenie kell.

Azért elsősorban kell a kath. társadalomnak magáévá tennie századunk nagy kultur munkájának két intézményét: a sajtót és az iskolát.

Ez az övé, ez az emberé s ehhez joga van, sőt ennek megszerzése kötelessége. Fejlődő kulturális életünknek e két hatalmas intézményét kell, hogy a katolicizmus, az emberi életnek, a modern embernek e legkötelesebb formája magának megszerezze s biztosítsa. Ennek megszerzéséért mi sem drága, ezért mi sem áldozat, mert ennek bére, sőt jutalma az az öntudatos emberi, tehát katolikus élet, mely e földön boldogságot s e földi élet után a halhatatlanságra vágyó embernek örök életet biztosít.

Azért — videant consules... (Q)

Mintha vipera csipte volna meg, ugrott fel helyéről a primadona s rohant, rohant testvérkéje felé.

— Mancikám! Édes picis testvérkém, mit keresel te itt? Beszélj, hogy van az édes jó anyám? Mit izen nekem? Hát nem felelsz? Ne félj, nem engedem, hogy a te romlatlan lelkedet itt megrontsák.

Siró, könnyörgő hangon beszélt a nő, a kit mindenki becézett, akit mindenki ünnepelelt, aki előtt mindenki kitért. S most, mikor testvérkéje reátalált ilyen helyen vig cimborák között: megtört. Alázatosan, szinte féltékenyen kérlette őt, csak hogy egy szót szóljon, csak egyetlen egyet.

Borongó sejtés fogta el agyát. Talán csak nem?... Mondd édes Mancikám, aranyos kis testvérkém, hogy van a jó édes anyánk? Egészséges?

Halkan feleli a kis leány! Jó édesanyánk meghalt.

Rózsika, a közönség kegyence felsikolt, arcán könny pereg végig. Zokogva ölelte át kicsi testvérét s hosszan-hosszan nézett ártatlan szeméibe. Majd hirtelen kiegyenesedve oda lépett mulató cimboráihoz s határozott hangon a következőket mondotta:

Ilyen és hasonló mulatozásban többé részt nem veszek. A könnyelmű, ledér élet

Görögtüzfénynél.

Szabad már az ut

a lányoknak is szeptembertől kezdve a gimnáziumokba Jankovics miniszter ur ökegyelmességének jóvoltából. Hát ez mindenestre modern haladás a modern pedagogia jegyében. Rendben is volna a dolog amugyan, de aligha emigyen.

Mozi képet mutassunk a jövő „vegyes” gimnáziumairól s folytatólagosan a családi életről?

Nem tesszük. Nagyon visszataszítók és csúnyák volnának a képek. Miért kellett ez s ha igen, miért így? Ugy nézünk ki ebben a már nagy divattá lett külföldi majmolásban, mint kelet exotikus királyai, kikre cifra és sok sujtásu uniformist adnak, mely éppen nem talál rájuk.

Hisz az eszme magában szép és ideális volna — tagadhatlanul, de a kivétel, a következmény — nálunk?

Nem...! ez mégis lehetetlen...

Durvaságában is

valami különösen megkapó volt a német lengyelek — elismerem — brutális tüntetése, mikor a lengyel főnemességet követ dobálta meg és inzultálta, amiért résztvett a császári dinén.

Durva volt a bántás, de mégis volt valami megkapó benne, mi közel áll lelkünk-höz. A lengyel nemzet még él, e nemzetnek csak országát s nyelvét rabolhatta el az erőszak, de nem nemzeti érzését, mely ma is fokozottan él a lengyel nép lelkében.

Oh be sokat tanulhatnánk mi tőlük, ettől az elnyomott, eltörölt s mégis élő lengyel néptől.

Mi még nem jutottunk sorsára, de nálunk ilyen fellángolást alig találhatnánk, pedig a lengyel főnemesség példája nálunk gyakoribb.

Oh mikor jön el már az az idő, mikor nem lesz szégyen nálunk magyarul érezni s nem lesz arcpirító szégyen nemzeti érzésünkért, annak csillogásáért — még a világ gyalázatát s lenézését is elviselni?

gyönyöreiről lemondok. Jóvá teszem a hibát, mit elkövettem. Jóvá akarom tenni eddigi életemet. A kötelesség elszólit, ártatlan testvérkémmnek anyánk helyett anyja akarok lenni s így nem engedhetem meg magamnak, hogy dorbézolásokban részt vegyek. Jó éjt!

Karon fogta kicsi testvérét és távoztak.

Egy év telt el azóta. Gondokkal, munkával teli év. Rózsika elhagyta a szinpadot. Testvérkéjének élt. Érte dolgozott, érte imádkozott. Önfeláldozó szeretettel ápolta, míg a tavasz, az éltető tavasz a gyógyulást el nem hozta.

Az emlékezetes éjszaka után első utja a temető volt, ahol édes, jó anyjának teteme pihent. Pedig hóvihar volt, hideg volt. Sokáig kereste a sirt, édes anyja sirját. Már-már azt hitte, nem találja s egy pillanatra még a lélegzete is elállt. Végre, egész véletlenül előtte állt a havas sirdomb zuzmarás fejfájával, hogy a nevet nem is lehetett olvasni, de ő megismerte mégis. Lábával elhánnya a havat, amennyire lehetett, azután letérdelt és és imádkozni kezdett... Hosszu-hosszu évek után először...

Oh mikor... mert akkor kezdünk majd élni...

Halálra ítelték

a bécsi gyilkos tiszt szolgát s nem ajánlották kegyelemre se. Két élet után egy harmadik esik áldozatul. S miért? Két életet a bosszu, az elkeseredés oltott ki, harmadikat a bosszuáló igazság.

Ez utolsó rendjén van. Sértett s a mily nagy volt a sérelem, oly arányosnak kell lennie az elégtételnek...

S mégis meg kell állnunk! A sérelmet a bosszu fekete érzése sugalta, a bosszu, melyet felidézett az elkeseredés.

Rosszul bántak vele, kegyetlenül rosszul. Ez vitte rá, ez csigázta fel vérét, ezért tudott gyilkolni.

Az emberek törvényt hoznak a gyilkolásra, de a társadalom nem tudja büntetni azokat, kik a gyilkosságot provokálják.

Pe lig ilyenek is vannak. És nem is tudom, ki a nagyobb bűnös ilyenkor...? Igazán nem tudom...

A Népszövetség római zarándoklata.

A Katolikus Népszövetség tavasszal hirdetett római zarándoklatát a Pápa Őszentességének betegsége miatt őszre halasztotta. Most azonban minden körülmények között megtartja. A zarándoklat részvételi díjai a régiiek maradnak, dacára annak, hogy az olaszországi vasutak július eisején felemelték a vasuti díjszabást és dacára annak, hogy visszafelé végig vasuton jön a zarándoklat és utba ejti Páduát is, Szent-Antal hajdani csodás működésének színhelyét. Velence, Róma és Pádua, ez lesz három fénypontja a zarándoklatnak.

A zarándoklat ideje és utiránya.

Indulás Budapestről szeptember 29-én.
Érkezés Velencébe szeptember 30-án.
Időzés Velencében fél nap.
Érkezés Rómába október 1-én.
Időzés Rómában öt nap.
Érkezés Páduába október 6-án.
Időzés Páduában fél nap.
Érkezés Budapestre október 7-én.

Részvételi díjak:

I. osztály	240 kor.
II. „	180 „
III. a. „	115 „
III. b. „	80 „

Fontos tudnivalók:

A részvételi díjban benne van:

1. A megfelelő osztályu vasuti és hajójegy Rómába és vissza.
2. Teljes ellátás utközben az indulás napját követő reggeltől számítva (ital nélkül.)
3. Szállás és ellátás (ital nélkül) öt nap és négy éjjel Rómában.
4. Szakavatott vezetők az egész uton.
5. Velencében a hajóállomástól a vasuti állomáshoz való átszállítás.
6. A IIIb. osztály utasai vasuti-, hajójegyet és szállást kapnak. Élelmezésről maguk gondoskodnak.
7. Az I-ső osztályu utasok kizárólag elsőrangú szállodákban és elsőrangú ellátásban részesülnek.
8. A II. osztályu utasok jó szállodákban 2—3 ágyas szobákra tarthatnak igényt és feltétlenül jó ellátásra.
9. A IIIa. osztályu utasok tiszta szál-

lásra és jó ellátásra, ugyisintén a III. b. osztályú utasok is feltétlenül tiszta hálósobákra tarthatnak igényt.

10. Podgyászukat a résztvevők maguk tartoznak gondozni és csupán az díjmentes, ami elfér az utas felett a vasuti kocsi háló-jában.

A jelentkezés:

A záradoklaton való részvételt minél hamarabb be kell jelenteni. Az indulás előtt tizennégy nappal lezáródik a jelentkezés és a később jelentkezők el nem fogadottnak.

A jelentkezésnél husz koronát kell be-küldeni, amely természetesen beleszámítódik a részvételi díjba. A teljes összeget az in-dulás előtt nyolc nappal kell beküldeni.

Római tartózkodás részletes programját minden érdeklődő in-gyen megkaphatja, aki a Katholikus Népszö-vetség irodájától (Budapest, Ferenciek tere 7.) egy levelező lapon kéri.

Mi a teendő?

Ezzel a címmel folytatja Haller István orsz. képviselő a Szent-István napján meg-kezdett cikksorozatát. A szervezés munkáját ismerteti, amely az új választási törvények folytán még nagyobb mértékben kell, hogy uralja a pártok életét.

A most alkotott választási törvény sze-rint — írja — 6—700 ezerrel szaporodik meg a választók száma. Ezt az új választó-közönséget nem szabad hiányos politika képzettséggel a választási urnák elé bocsá-tani. De viszont azt sem szabad megenged-nünk, hogy a képzettségük alapja mindjárt hibás legyen. Ez az egyik oka a szervezke-dés szükségességének.

Egy másik ok az, hogy eddigi politikai jelszavak elvesztették varázsukat, vonzó ere-jüket és mozgató hatásukat. Helyükbe olyan gazdaságpolitikai jelszavak léptek, amelyek között való eligazodás sokkal több politikai érettséget tételez fel, mint amíg a régi jelszavak uralma alatt volt szükség.

Szükségessé teszik a politikai iskolá-zást az új választó törvény választási eljárás-ról, valamint a választók összeírásáról intéz-kedő paragrafusai is. Ha a vármegyékben a párt szervezve nincsen és a párt tagjai nin-csenek idején figyelmeztetve arra, hogy vá-lasztói joguk biztosításáról gondoskodjanak, akkor a párt már a választói névjegyzék ösz-szeállítása alkalmával elveszti a csatát. Ugyan-ez a sors éri akkor is, ha a választásnál nem lesznek jelen intelligensebb vezérei, akik-vel a választói jog büntetőjogi védelméről szóló törvény értelmében a közigazgatás emberei kényük kedvük szerint bánhatnak.

Fel kell hagyni a politikai lutrival és hozzá kell kezdeni a politikai munkához. Szerveznünk kell a pártot faluról-falura, területről-területre, megyéről-megyére orszá-gosan a néppártot, úgy, amint megszervez-ték a Katholikus Népszövetséget.

Ha így szervezkedik a párt, akkor foko-zatosan megszüntethetők azok a visszaélés-ek, amelyek a mai választásoknál mutatkoznak. Csak ezeken a szervezeteken át van módunk katolikus politikát és politi-kai közvéleményt is teremteni. A magyar-orzági katolicizmus már át van hatva az organizálódás szükségességétől. Kötelessé-günk tehát, hogy megkezdjük a pártszerve-zést és semmi akadálytól vissza nem riadva megvalósítsuk azt az egész országban. Ez a reánk következő időnek legsürgősebb, legfontosabb s egyben legsúlyosabb teendője.

Törvénytörvény.

— Saját tudósítónktól. —

A brassói kir. törvénytörvény büntető ta-nácsa dr. Jahn Frigyes kir. ítélőtáblai bíró elnöklété mellett tegnap három bűnös egyén fölött ítélkezett. A vádat dr. Vernes István kir. ügyész képviselte, míg az ülésen Elekes Andor, Sándor József és Szöke János sza-vazóbírák vettek részt.

Tudósítónk a főtárgyalásról a követke-zőkben számol be:

Angyalcsináló. Kálmán Julia 19 éves nagyszabeni cselédleány ezelőtt 6 hónappal megismerkedett egy snájdig szakaszvezetővel, ki a nagyszabeni 2-ik gyalogezrednél szolgált. A csinos Juliának hevesen udvarolga-tott a szakaszvezető s az idyllnek meg is lett a következménye.

Julia ekkor odahagyta nagyszabeni szol-gálati helyét s fölkereste Kerc szebenmegyei öreg tudós asszonyt, kinek elmesélve azt, hogy mi járatban van, az meg is ígérte se-gítségét és 16 korona jutalom ellenében segí-tett is a kis angyalon. Julia látszólag boldo-gan, de mardosó lelkiismerettel távozott Kerc-ről Nagyszabebenbe, de itt csak kevés ideig maradhatott, mivel ismeretlen följelentés alap-ján csakhamar letartóztatták és vizsgálati fog-ságba helyezték.

Igy került a vádlottak padjára a csinos Julia.

A vallomásban előadta, hogy a sza-kaszvezető tanácsára ment a tudós asszony-hoz, de hogy ki volt, és hogy hívták az öreg asszonyt, azt nem tudja.

A törvénytörvény most egyelőre szabad-lábra helyezte a bűnös leányt, mivel eléggé indokoltnak nem látja a vizsgálati fogságot, de viszont elrendelte a szakaszvezető előve-zetését és a tudós angyalcsináló banya ki-nyomozását.

A züllés útjára került nőknek egy ti-pikus alakja a következő vádlott, névszerint Dobai Andrásné szül. Bubo Veronika.

Összekuszált hajjal, lerongyolt ruhában, vállán egy kopott fekete kendővel lép be a szuronyos börtönőr mögött.

Öt rendbeli lopással van vádolva, mit részben álkulccsal való behatolása, részben ablakon át történt bemászás útján követett el. A lopott összegek, melyeket brassói sze-gény családoktól lopkodott össze, majdnem meghaladják a 200 koronát.

Az elnöklő bíró kérdéseire akadozva, siránkozó hangon adja elő, hogy marosuj-vári születésű, apja bányaőr volt az ottani sóbányánál. Majd korán árvaságra jutott s lelketlen kufárok kezeibe kerülve egyik hely-beli éjjeli mulatóhelyre került. Itt volt addig, míg tavaly egy máv. fűtőházi munkás felesé-gül vette. Az elkövetett lopásokat beismeri s tetteit őszintén megbánta.

A törvénytörvény tekintettel arra, hogy a vádlott nő büntetlen előéletű, de még inkább, hogy erkölcsi és értelmi fejlettsége alacsony nívón áll, csak 8 havi börtönbüntetésre ítéli, mely ítéletben úgy a kir. ügyész, mint a vé-dő is megnyugodott.

Sikkasztó és csaló soffőr. A har-madik vádlott egy 29 éves fiatalember, Ste-panek József gépkocsivezető.

Sikkasztás és hatóság elleni erőszak és csalás büntetével van vádolva.

Lapunkban annak idején részletesen beszámoltunk, hogy mult hó közepe táján

minő vakmerő módon akart megszökni Nisz-tor detektív karmai közül Stepanek. Azonban az ügyes detektívnek sikerült mégis mellbe-lökés ellenében elfogni Stepaneket.

Ma került a vádlottak padjára az ele-gáns fekete ruhába öltözött soffőr.

A törvénytörvény hosszas kihallgatások, a vád és védelem meghallgatása után, nem ta-lálva elég bizonyítékot a vád anyagi halma-zatára, elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

Ezután a védő dr. Matheovits Ferencz kérte a vádlott szabadlábra helyezését, mit a kir. törvénytörvény megtagadott.

A védő felfolyamodott a kir. kuriához.

Madarász apó százéves

A napokban lépett be életének száza-dik esztendejébe a világ legöregebb tör-vényhozója, Madarász József.

A lexikonban és a képviselők sema-tizmusában azt olvassuk róla, hogy már az 1832-iki országgyűlésen is részt vett a sár-kereszturi kerület képviselőjeként. Ami ugy értendő, hogy az 1832-iki—33-iki ország-gyűlésen Madarász ugynevezett kiskövet volt, egy valóságos követ mellé irnok gya-nánt küldött jurátus.

1836-tól 1848-ig Madarász prókátor volt Fejérmegyében.

1848-ban képviselővé választották Sár-kereszturon és azóta ennek a kerületnek nem volt más képviselője, mint Madarász József.

1848—49-iki országgyűlésen bátyjával, a tavaly Amerikában elhunyt Lászlóval együtt nagy szerepet játszottak s a szabadságharc teljes leveretése után fogságba került.

Hat esztendeig lakott az olmtúzi kaza-matákban, azután onnan hazakerülve, nagyon csöndes embernek kellett lennie neki is.

1861-ben Sárkeresztur ismét elküldte az országgyűlésre, ugyisintén 1865-ben is és azóta mindig.

Ellenezte a kiegyezést is; 1867. június 8-án, a koronázás napján egyike volt annak a hét nekibusult ellenzéki képviselőnek, aki az ünnepségek elől kimenekedett Cinkotára a „Nagy itcéhez.”

Minden kormánynak ellenzéke volt és mint vérbeli 49-es, soha sem lépett be a függetlenségi és negyvennyolcas pártba, — ez a párt neki sohasem volt elég radikális.

Talán 1908. elején volt legnagyobb szerepe a politikában, amikor Szilágyi De-zső után a képviselőház alelnökei, Beze-vicey Albert és Kardos Kálmán is lemond-tak és a Ház tanácskozásait egész Bánffy bukásáig, valami két hónapig, Madarász József vezette, mint korelnök. Akkor ener-giájával és tapintatával általános feltűnést keltett a már 84 éves korelnök.

Az új országházban már nem sokat szerepelt az öreg Madarász apó: az 1902—903-iki nagy obstrukcióban még mondott egypár beszédet és azután visszavonult. A koalíció idejében alig egy-két ülésen vett részt: utoljára 1910 ben járt a Házban, ahol Zichy János gróf miniszterrel volt valami dolga.

Madarász nagy kuruc volt mindig, nem-csak a politikában, de más téren is. Világ-életében magyar nadrágot, csizmát és pörge kalapot viselt. S a magyarságához mindig annyira ragaszkodott, hogy beszédeiben soha egy idegen szót ki nem ejtett volna: megmutatta, hogy lehet a politikáról idegen szavak nélkül is beszélni.

Madarász szegény ember maradt, a szó modern értelmében. Képviselői fizetésén ki-

vül nem volt más jövedelme, mint amit a Pesti Hazaitól kapott, ahol mint egy pár részvény birtokosa, évtizedeken át napbiztos szolgáltatást teljesített a főpénztár mellett. Minthogy tíz év óta oda se járt már: kivonult Kiszepre, unokáinak körébe s ott, közügyekről ugyszólván már mit se tudva, éli matuzsalemi korának csöndes napjait. Szerdán kezdte meg életének századik esztendejét ez a legnagyobb magyar, kibén egy cseppnyi idegen vér nem pezsgett soha, s őszinte az egész magyarság szíve dobban meg, mikor az ősz patriarcha felé, kiáltja: Éljen soká!

Tanügy.

A beiratások az állami polgári leányiskolában az 1913-14. tanévre szeptember hó 1. 2. és 3. napjain délelőtt 8-12 óráig lesznek. Szeptember 2.-án d. u. 2 órakor tartják a javító-, pótló- és felvételi vizsgákat. Szeptember 5.-én reggel 8 órakor a növendékek a tanárikar vezetésével istentiszteleten jelennek meg a különböző vallásfelekezetek templomában, 9 órakor a tanév ünnepélyes megnyitása az intézet tornatermében és a tanítás megkezdése.

Az állami polg. leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamra a beiratások szept. hó 2. 3. 4. és 5. napjain d. u. 3-5-ig tartanak, a felvételi vizsgálatok szept. 9-én d. u. 4 órakor lesznek. A tanítás szept. 10-én reggel 8 órakor kezdődik.

Az igazgatóság.

A brassói v. k. főelemi fiúiskolában (Kolostor u. 29) szeptember hó 1-én 2-án és 3-án eszközöltetnek a beiratások délelőtt 8 órától 12 óráig. Szeptember hó 1-én délután 2 órakor tartják meg a javító, pótló- és magánvizsgálatokat.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton, aug. 30-án, itt először: A limonádé ezredes, operette-ujonság 3 felvonásban, írta Harsányi Zsolt, zenéjét szerzette Vincze Zsigmond.

Vasárnap, aug. 31-én két előadás; délután félhelyárral: Luxemburg gróf, operette 3 felv., írta Lehár Ferenc, este másodszor: Limonádé ezredes, operette 3 felv.

Hetfőn, szeptember 1-én harmadszor: Limonádé ezredes.

Kedden, szeptember 2-án negyedszer: Limonádé ezredes.

Szerdán, szept. 3-án: Takács Mariska szerződött tag első felléptével itt először: Bent az erdőn, dráma-ujonság 3 felvonásban, írta Garvay Andor.

Csütörtökön, szept. 4-én nyolcadszor: Éva, operette 3 felvonásban, írta Lehár Ferenc.

Pénteken, szeptember 5-én: Kerényi Hermin szerződött tag első felléptével: János vitéz, daljáték 3 felv. írta Kacsóh Pongrácz.

Színházi hírek.

Luxemburg grófja. Vasárnap délután Lehár Ferenc megkapó szép zenéjű, pompás ötletekkel fűszerezett operetteje kerül színre a főszerepekben most is Várady Margit, Hornyai Janka, Vágóné, Sziklai, Pataky és Tihanyi lépnek fel, ugyanaz a kiváló együttes, mely Luxemburg grófja eddigi előadásait sikerre vezette.

A limonádé ezredes négy egymást követő estén kerül egyelőre színre a brassói színpadon, a darab kiválósága és kedvessége s az előadás nagyszerűsége előadásról-előadásra növeli az érdeklődők tábortát s minden további előadás a fokozott érdeklődés és siker jegyében zajlik le. A szereplők Komjáthyval az élén minden este Várady Margit, Hornyai Janka, Bárdos Irma, Vágóné, Herczegné, S. Szilágyi Rózsi, Tihanyi, Barna, Pataky, Földváry, Serfőzy stb. stb.

Bent az erdőn. Takács Mariska szerződött tag első felléptével szerdán kerül bemutatásra Garvay Andor gyönyörűen felépített s hatásos jelenetekben bővelkedő nagy-sikerű drámáját, melyben a fellépő művész a darab fő női szerepét játssza. — Takács Mariska a pozsonyi színháztól lépett a társulat kötelékébe s nagysikálajú művészete a brassói közönséget is bizonyára mihamar maga részére hódítja. — Kivüle Hevessi Mariskának jut hálás feladat szép tehetségének érvényesítésére, míg a férfiak közül Földváry Sándor és Herczeg Vilmos viszik a főszerepeket.

A János vitéz pénteki előadásában mutatkozik be Kerényi Hermin ujjonnan szerződött tag, melyben a darab poetikus alakját Juliskát fogja személyesíteni, a fiatal és tehetséges művésznőt igen jó hír előzi meg, remélhetőleg mihamar kedvence lesz a színházbarát közönségnek.

Meglopták lumpolás közben.

Ma délelőtt két hasonló lopási esetben tetek feljelentést a brassói rendőrségen. Mindkét alkalommal a károsultak a sok szeszől elaludtak s lopták meg őket azon idő alatt.

Az egyik károsult Muntean Miklós Rozsnyó község 296 sz. alatti lakos, ki tegnap délután Brassóba jött be s dolgainak elintézése után egy hosszú utcai kocsmába tért be. Ott két ismerőssel, Bancsilla Duku 2 sz. gyalogezredbeli közkatónával s Máthé József 13-ik századbéli dobossal s iddogálni kezdett.

Az elfogyasztott szesz mindhármuknak annyira megártott, hogy alig tudnak vissza emlékezni a délutáni eseményekre.

Muntean Miklóst elfogta az álom s mikor felébredt társait már nem találta ott, de eltűnt pénztárcája 56 korona és 10 franc tartalommal.

A gyanu a vele mulatozó katonákra irányult s a megmotozásnál Máthénál 19 koronát találtak, ki azonban kijelentette, hogy fogalma sincs a pénz eredetéről.

A másik két károsult Vlád János és öccse, György bucini (Fogarasm.) lakosok, kik nagymérvű szomjúságukat egy fekete-halmi kocsmában akarták eloltani. A szesz ezekre is rábocsájtotta a jótékony álmot, s ezen idő alatt Flóka György tersami cigány pénzüket, s egyéb tárgyaikat ellopta. Flókat a brassói rendőrség kihallgatás után a járásbiróságnak adta át.

A legszebb nyomtatványok Égető Testvérek könyvnyomdájában, Kapu-utca 45. szám alatt készülnek. Telefon 5-15.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
Kapu-utca 45. Telefon 5-15.

NAPIHIREK

Hát én mindig

mondtam... Ahhoz... hogy valami sikerüljön, csak egy dolog szükséges... a kitartás...

Ha ez meg van... már kész a siker... s akkor úgy fújhatnak a szelek... ahogyan jól esik... úgy zughat az orkán... mint a nagy bögő legvastagabb hurja... hiába... akkor már biztos a... siker...

Nézzenek szét a nagy világban... Azt mondják... hogy a nagy embereknek... meg volt a koruk... s az tette őket nagygyá...

Tagadom... azzal a bizonyos... nagy T-vel... Nem a koruk volt nagy... hanem ők teremtették meg a korukat... kitartásukkal...

Egy Julius Caesar évek lassan vajudó munkájával várt... s elérte célját... Akkor bukott meg... s járta át szívet Brutus töre... mikor türelmetlen lett... s elbizakodottságában nem akart... várni... Egy Napoleon mily kitartással várt a császári koronára... melyről már Tours ostrománál ábrándozott... Ott ragyogott a fején... de elbukott... mikor türelmét elvesztette...

S ezt így látom én... nemcsak egyesek... de intézmények... eszmék életében is... A megváltásra... négyezer évig várt az emberiség... Négyezer évek vágya és féltő reménye égett szemében... lázas ajkán az emberiségnek... S im a Megváltó eljött... Nem az idő... de a népek kitartó várakozása szülte meg... Hisz im a zsidó nép akkor veszté el... a Megváltót... mikor kitartó türelme elfogyatkozott... s gyorsan akarta szabadságát megteremteni...

Az életnek... mint a természetnek... kötött törvényei vannak... Nem az emberek teszik... az életet... ők csak... megélik... Az életet azok a törvények alkotják... melyek az élet fejlődésében... azt vezetik... Azért van... hogy az életben legtöbbször nem a türelmetlen lángelmék boldogulnak... de azok kikben van akarat... kikben van kitartás...

Fenyegető szeleket jósolnak... az élet időjósai... a katolicizmusnak... Szép tőlük... Csak örvendjenek a szél jöttének... E sovány öröm őket megilleti... Méltó hozzájuk... Szerény igényűek...

S aztán csödet mond a jóslat... Máskor is megtörtént... Csödet mond biztosan... egy feltétel teljesülte mellett... ha a katolicizmusnak lesz... kitartása... S mi ebben hiszünk... mi ezt reméljük... A mult ködös homályán át ez int biztatóan felénk... s azért tudjuk... hogy minket nem seper el a zivatar... mert ebben erősítjük egymást... mert ez meg lesz bennünk... a kitartás... S ez már... félsiker...

S ez ugy-e meg lesz bennünk...? (=)

Istentisztelek sorrendje a plebánia templomban f. hó 31-én — Pünkösöd utáni XVI-ik vasárnapon — a következő: 6, 7, 8, 9 és fél 12 órakor csendes szent mise. 10 órakor magyar szent beszéd, mely után énekes szent mise. Délután 5 órakor litánia és

áldás. — A szentferencendi templomban délelőtti 10 órakor ünnepi szent beszéd és mise. Délután 3 órakor litánia áldással.

Személyi hír. Dr. Herrmann Antal egyetemi m. tanár az előpataki székely kongresszusról, hol nagyhatású előadást tartott, a napokban rokonai látogatására városunkba érkezett.

Pénzügy köréből. A m. kir. pénzügyminiszter Bobei Aurél segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a brassói m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség fogarasi kirendeltségénél a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztte a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

A román király elutazása. Sinaiából írják: Károly király Sinaiából Turnu-Magurelebe utazott, hogy a hazajövő csapatok felett szemlét tartson.

Változás a kerületi munkásbiztosító pénztár orvosi beosztásában: Folyó évi szeptember hó 1-től a brassói kerületi munkásbiztosító pénztárnál a következő orvosi beosztás lép életbe: 1. Óbrassóban: Dr. Jekelius Frigyes. — 2. Bolonyában: Dr. Teutsch Vilmos. — 3. Vámon kívüli orvosi kerületben: Dr. Sbarcea Tivadar.

Brassó város közegetváma. Brassó város közegetvámszedési joga 1913. év szept. hó 1-én lejár. Minthogy az újból való megállapítás befejezhető nem volt s hogy a város anyagi kárt ne szenvedjen, a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a tárgyalások befejeztéig, de legkésőbb 1914 év szeptember hó 1-ig a régi szabályrendelet maradjon életben.

Mily takarékbetét könyvek fogadhatók el biztosítékul? A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben kimondja, hogy utépitési szerződések lebonyolításánál oly esetben, mikor a jótállási idő évet meghaladja, csak oly takarékpénztár könyvei fogadhatók el biztosítékul, melyeknek értékpapirjai tőzsdeileg jegyeztenek és azon záradékkal vannak ellátva, hogy a könyvek tulajdonosai igényt nem támasztanak. E rendelet ma érkezett le az alispáni hivatalhoz.

Meghívó. A Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetsége brassói kerülete fogyasztási szövetkezetének tagjai a Brassóban 1914 év szeptember 14-én d. u. 3 órakor a „Máv. Otthon“ Kut u. 23 sz. a. helyiségében tartandó VII. rendes közgyűlésre tisztelettel meghívotnak azon megjegyzéssel, hogy határozatképtelenség esetén a közgyűlés a fentemlített helyen és ugyanazon napon d. u. 4 órakor fog megtartatni, melyre külön meghívók kibocsátva nem lesznek és határozatképes leend tekintet nélkül a megjelent tagok számára. Tárgysorozat: 1. igazgatóság jelentése az 1912—1913-ik üzleti évről. 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Az 1912—1913-ik üzleti év tiszta nyereségének hová fordítása iránt való határozat hozatal. 4. A következő üzleti év kiadási előirányzatának tárgyalása és megállapítása. 5. A tagok által teendő indítványok tárgyalása, a mennyiben nem alapszabály módosításra vonatkoznak. 6. 4 igazgatósági, 5 felügyelőbizottsági rendes és 3 felügyelőbizottsági póttag választása.

Izsák Ferenc tánciskolájában (Európa terem) a tanulóifjúság ez évi II-ik tanfolyama szeptember hó 16-án veszi kezdetét. Jelentkezni lehet minden este 7—9 óráig a főtírt helyiségben.

Mérgecs bogycót ettek. Marosvásárhelyről jelentik: Özv. Paizs Sándornénak hét éves Sándor, hat éves Ferenc, öt éves Róza és két éves Anna gyermeke együtt játszadoztak a három éves Szatmáry Károlykával a lakásuk közelében levő réten. A gyermekek mérgecs bogycókat ettek, amittől mindannyian rosszul lettek. Két gyermeket sikerült megmenteni, míg két gyermek a halállal vívódik, a hét éves Sándor pedig a mérgezésbe belehalt.

Okmányhamisító moecsi gazdálkodó. Clinciu Miklós felsőmoecsi lakos május 26-án egy marhalevelet váltott egy drb. 1909-beli négy éves tarka rehenről. A napokban a marhalevelet vissza vitte a marha levél kezelőhöz azzal a megjegyzéssel, hogy kéri a kornak 1910-re való kijavítását. A kezelő szemügyre véve a marhalevelet, meglepetve látta, hogy az ki van javítva 1910-re és a tehén színe fekete-tarkára van kiigazítva. A vizsgálat során nevezett előadta, hogy tudtán kívül gyermeke eszközölte a javítást. Most elrendelte a szolgabírószág Clinciu marhaállományának megvizsgálását és az iratokat áttette a brassói kir. ügyészséghez. megtéve elene okirat hamisítás büntette miatt a feljelentést.

A romániai kolera. Bukarestből írják: A kolera az egész országban veszedelmesen terjed. Bukarestben is újabb megbetegedést jelentettek be. A hazatérő katonaság közül a tegnapi napon 50—60-an estek e betegségbe. Jelenleg 259-en fektüsznek kolera megbetegedésben.

Nem szállítják le a kamatlábat. Bécsből írják: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának tegnapi ülésén a vezértitkári jelentés alapján kimondották, hogy a kamatláb leszállításáról ez idő szerint nem lehet szó, annál kevésbbé, mert a nyugat vezető jegybankok változatlanul fenntartják az eddigi kamatlábot

A Pathé cég megbízottai Erdélyben. A világhírű Pathé cég és dr. Janovics Jenő, a kolozsvári Nemzeti színház igazgatója között megállapodás jött létre, mely szerint a cég Kolozsvárra küldi rendezőit, gépeit és a színház művészeivel a mozi számára átdolgozott magyar szindarabokat fog lefotografáltatni. Az első ilyen mű Csepreghy Ferenc Sárka csikó híres népszínműve lesz. A cég megbízottai már meg is érkeztek Kolozsvárra s autón bejárták Kolozsvár környékét, hogy a felvételekre legalkalmasabb helyeket kikeressék. Ezen kívül tervbe van véve Az Aranyember c. szindarab felvétele is.

Mozi a kaszárnyában. A hadügyminiszter, néhány modern intelligenciájú katonatiszt kezdeményezésére, komoly formában foglalkozik azzal a tervvel, hogy minden laktanyában egy megfelelő tágas helységet mozielőadások céljaira rendezzenek be. A reform előkészítése már a befejezés stádiumában van és a gazdasági ügyosztályokban most készítik el a speciális költségvetést, melyet, ha jóváhagynak, végre egyszer valami érthető célra költenek.

Verekedő szobafestősegéd. A kolozsvári kir. törvényszék Szabados Samu kolozsvári lakos, szobafestő-segéd ellen elrendelte a nyomozást, mivel nevezett Gergely Sándor odaváló lakost egy vasbottal úgy elverte, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. — Szabados a tett elkövetése után pedig megszökött.

Sétatéri zene. Holnap, vasárnap délelőtti fél 12 órától a katonazenekar a Bethlentéren, hétfőn fél 6 órától a városi zenekar az alsósétatéren hangversenyez.

Ellopott állat. Bölöni György apácai lakos két darab ökre a legelőről eddig ismeretlen módon eltűnt. Bölöni feljelentést tett a homoródkőhalmi szolgabírósnál, mely elrendelte a két elveszett állat kutatását. Gyánu van, hogy eddig ismeretlen tettesek az állatokat elhajtották s valamelyik vásáron tul is adtak rajtuk.

Albánia bélyegei. Nehány nap óta az Albán városokból érkező leveleken olyan bélyegek vannak, amelyek Albánia önállóságát jelzik. A régi török bélyegekre ugyanis egy kétféjű sas van nyomtatva, amely nem tart fegyvert a karmai között. A kardot most utólag belenyomták. Ezek a felnyomtatott bélyegek azonban csak addig maradnak forgalomban, míg az új bélyeg, melyet már megterveztek, elkészül.

Táviratok.

Budapest, aug. 30.

Az Az Ujság az igazságügyminiszter egy válaszát közli, mely szerint a választójogi bíráskodásról szóló törvényjavaslat már októberben a Ház elé kerül. A polgári perrendtartás törvénykönyve kizárásra kerül, amint cirka egy év alatt elkészül az új. A sajtó törvény is revizio alá kerül az új büntető törvény értelmében. Az új bélyeg, valamint a részvénytársaság s vállalatokról szóló törvények, valamint a bírói és ügyvédi vizsgáról szóló törvények revideáltatnak.

Bécs, aug. 20.

A német nemzeti szövetség a német csehek követeléseit egészében magáévá tette. A szövetség minden következményért a kormányt tette felelőssé s követelik, hogy úgy a költségvetésben, mint a hivatalok betöltésénél a német érdekek megóvassanak. Főleg a tanítók helyzete követel rögtöni elintézését. A szövetség a legelkeseredettebb harcra kész. A szövetség elhatározta, hogy a szolgálati pragmatikát és a pénzügyi reformot keresztül viszi s protestál a tartalékosok viszatartása ellen.

Bukarest, aug. 30.

Az utolsó román csapatok elhagyták a bolgár határt. A király és a trónörökös összel Jaltába mennek a cári pár látogatására. Az utazás a román—oroszl házassági tervvel van kapcsolatban.

Belgrád, aug. 30.

Minden cáfolat dacára tartja magát a hír a miniszterkrizisről. Az óradikások helyeslik Pasic távozását. A kabinet szeptemberig hivatalában marad.

Aussig, aug. 30.

Ma kezdődött a kulmi csata 100 éves évfordulójának emlékünnepe. Itt, 1813-ban verték meg először a szövetségesek Napoleont. Ferencz József királyt Ferencz Károly főherceg képviseli.

Bernwieser Károly fogászati műterme.

Vár-utca 46. sz. (Continental szálloda mellett.)

Műterem modern fogpótlásokra.

Különleges készítése: Aranyhidaknak és aranykoronáknak. — Átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kovács Ferencz

műbutorasztalos, BRASSÓ, Kórház-utca 66. szám.

Elvállal mindennemű és minden stílu műbutor épület és templomi berendezéseket szolid árak mellett. — Egyedüli elárúsítója a világhírű **Szendersky-féle Patrut lentov reparator tisztító szernek**, mellyel bárki butorát, legyen az matt, vagy fényezett, **újja tisztíthatja**. Kellemes illata folytán közkedvelt. Fél üveg ára 1.60 kor., egész üveg ára 3.20 korona. 1 nagy üveg elegendő 2 szoba-butor teljes tisztítására.

Mercur-Mozgó,

GEWERBEVEREIN.

Szombaton, aug. hó 30-án és vasárnap, aug. hó 31-én d. u. fél 4, 6 és 8 órakor

A szezon legérdekesebb és legszebb detektiv-sláger-műsora:

Jóslás a kézből. Nagyon érdekes kép. — **Egy kirándulás.** Kitérő humoros kép 1 felvonásban. — **Elcserélt gyöngy.** Vigjáték 2 felvonásban. Színes. — **Agoston, box-bajnok.** Nagyon humoros kép.

FANTOMAS

Szenzációs detektiv-történet 4 felvonásban. A szezon legújabb és legérdekesebb szenzációs filmje, mely az összes világvárosokban a legnagyobb sikerrel lett bemutatva. Egyedüli bemutatási jog Brassóban. Bemutatási idő 1 és fél óra.

Kiosoda Fantomas?

FANTOMAS név hallatára lázba esett egész Páris.
FANTOMAS most lázba ejti a mozilátogatókat.
FANTOMAS a szezon legszenzációsabb detektiv-slágere 4 felvonásban.
FANTOMAS elejétől végig lebilincseli a nézők figyelmét.
FANTOMAS csak a MERCUR-mozgóban látható szombat és vasárnap, aug. hó 30. és 31-én délután fél 4, 6 és 8 órakor.

Végeladás!

Miután üzletemet feloszlatom, az összes

bámulatos olcsó árban, kiárusítom.

Csak rövid ideig!

női és férfi divatáru cikkeimet

gyári áron alul

BLŐSZ KÁROLY divatüzlete
Brassó, Kolostor-utca 7. szám.

A legszebb nyomtatványok **Égető Testvérek** könyvnyomdájában, Kapu-utca 45. szám alatt készülnek. Telefon 5-15.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal
Kapu-utca 45. Telefon 5-15.

Egy férfi szoba butor

elutazás miatt olcsó áron

eladó.

Értekezni lehet a „Brassói Ujlap” szerkesztőségében. (Kapu-utca 45.)

Saját érdeke kívánja, hogy e hirdetést elolvassa, mert
alkalma nyílik szükségletét bámulatos olcsó árak mellett beszerezni.

98 filléres áruk:	1.98 filléres áruk:	Különfélék:
3 pár női harisnya 98	1 drb. női Madepelan ing - - 1.98	1 női divatos Sál - - - - - 2.98
3 pár férfi " 98	1 " " bugyogó - - - - - 1.98	1 női pongyola - - - - - 3.98
3 pár gyermek harisnya 98	1 " fehér alsó szoknya - - - 1.98	1 férfi zafir ing - - - - - 2.98
1 női mellény, diszes 98	1 " női bluz - - - - - 1.98	1 diszes háló ing - - - - - 2.98
1 pár azsour harisnya 98	1 clott vállas kötény - - - - - 1.98	1 szövet ablak-függöny - - - 2.98
1 pár baba cipő 98	1 női ridikül - - - - - 1.98	1 lüszter alsó szoknya - - - - 3.98
2 selyem nyakkendő 98	1 gyermekcipő - - - - - 1.98	1 szövet alj - - - - - 3.98
3 férfi gallér 98	1 gyermek köntös - - - - - 1.98	1 himzett női ing - - - - - 2.68
3 pár kézeldő 98	1 férfi diszes lábravaló - - - 1.98	
1 gyapju fejkendő 98	10 drb. zsebkendő (férfi, v. női) 1.98	
2 drb. mosó delén kendő 98	3 drb. fiu kötény - - - - - 1.98	
1 flotir vagy len törülköző 98	1 clott alsó szoknya - - - - - 1.98	
	6 személyes abrosz 6 szervéttel - 1.98	
	1 ágyszerítő - - - - - 1.98	

BRASSÓI VERSENYÁRUHÁZ :-: KAPU-UTCA 35. SZÁM ALATT.

Újdonságok naponta érkeznek.

Újdonságok folytonos érkezése.

Nem tetsző árut visszacserelek.

Ezen kívül még több fel nem sorolt cikkekből nagy választék.

Újdonságok folytonos érkezése.

A legszolidabb kiszolgálásról kezeskedem.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat

Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasut-utca 58-B. :-: A MÁV. állomás közelében,

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkővekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sarkőveket, átalakításokat, áthelyezést, ugy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból.

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

Dr. DEPNER-FÉLE

SZANATÓRIUM

HIRSCHER-utca 15. sz.

Modern magánintézet sebészeti és női betegeknek.

Prospektust küld a vezetőorvos: — —

Dr. DEPNER VILMOS.

Telefon 507.

Asványviz!

Ujdonság!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás“ jódtartalmu vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszerár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kítőnő gyógyhatásáról **Hankó Vilmos dr.** országos vegyelemző, mint **Hantz Mihály dr.** vm. főorvos urak akkép nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás“ vize különösen ajánlható: anyagserezzavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, gümőkör, továbbá érelmeszesedés ellen, a légző-és emésztőszervek hurutos megbetegedéseinél, csúzos és köszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.

Figyelemre méltó jódtartalmánál fogva főkép gyermekeknek és serdülőknek.

Borral keverve, kellemes üdítő ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonnak Brassóhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla“ gyógyásványvizet 10 üvegenként à 10 fillérrel házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöltenek.

Központi raktár és kutkezelőség: **Brassó Tehénpiac 3. Telefon: 469**

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos

ásványvizkezelő.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civilöltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinumok, minisztránruhákat, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák, stb. készíttetnek. — Nem kell sem Budapestre, sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti, vagy bécsi céggel, ugy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla. — Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltenek. —

Költségvetés, árjegyzék ingyen!
! Személyesen is megjelenek. !

Von Bergmann & Co. Zetschen.

Steckenpferd

liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szeplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintén páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera“ liliumkrémje, mely tubusokban 70 f.-ért mindenütt kapható.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyúviz. Legkiválóbb köptető- és étvágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.

Kósa Albert

szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dus tartalmu szövetraktárt ugy beiföldi, mint finom angol szövetekben. — Elsőrangú kivitel.

Kifogástalan szabászat.

Zay Jenő

műsztergályos, BRASSÓ, Hosszu-utca 47.

Ajánlja hordócsapok, tekék, golyók és minden e szak-
— bavágó munkák gyors és pontos készítését. —
:-: :-: Árjegyzékek díjtalanul küldetnek szét. :-: :-:

HEDWIG HUBERT

virágterme.

BRASSÓ,

Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Uj lakatos műhely!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy **helyben, Szent-János-u. 17. és Ötvös-u. 2. sz. alatt egy,** a jelenkor követelményeinek megfelelő

épület, mülakatos és vízvezeték szerelő

műhelyt nyitottunk.

Tisztelettel

JURÁK és VARGA.

(Tanoncok felvétetnek.)

Hubert Hedwig és Társa KÖNYVKERESKEDÉS

Brassó, Kolostor-utca 29. szám.

Nagy választék *diszlevélpapirokban, irodai berendezések,* üzleti könyvekben.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany-
nemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, kőntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Ajánlható cégek Brassóban:

Lázár Mór
Weisz-Mihály-u. 3.
Órás és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becserél ujakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:
Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába vágó munkát.

Asztalosok:
Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,
Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Bútorraktárok:
Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:
Ardeleán Szilárd,
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovsky János,
Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kiváratra megrendelés végett házhoz is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:
Gingold Testvérek,
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi koser-italok.

Divatáru-kereskedők:
Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehérneműekben.

Drogériák:
Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és bútor mázoló és fényező:
Buka D. és Rénovean,
műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Éttermek:
Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitünő italok. Pilseni östörás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.
Sétatéri vendéglő.
Elsőrendű konyha. Kitünő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirscher-utca. Bérlő: Gottsmann Ede. Kitünő konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:
Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3. drb. visít-fénykép és 5 fénykép-levelező-lap, összesen 8 drb. ára 3. K. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltenek. Elvállal minden e szakmába vágó munkát jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-York stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Férfiszabók:
Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjjas J.,
Hirscher-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkát.

Mihály Jenő,
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,
Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,
Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb uriöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:
Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruhazati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruhazati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:
Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:
Rádium gázszerelede,
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállalatik.

Géplakatosok:
Copony György,
Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárak:
Petu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárok:
Wetzel Ottó,
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Rávéházak:
Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérlője. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitünő italok.

Rávémérések:
Horváth Józsefné,
Hirscher-utca 24.

Rárpitosok:
Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Hefegyártók:
Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Löser L. p. pr. Richlovits A.,
Hirscher-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszonteladónak megfelelő árengedményt ad.

Hefüzletek:
R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás rusitokban és kicsinyben. Viszonteladósítottok árengedményben részesülnek.

Kocsi- és kerékgyártók:
Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát mérsékelt árban.

Kocsi-kárpitos és fényező:
Subutz Dénes,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Kőműves-mesterek:
Moldován György,
Szent Miklós-utca 6 b). Budapesti kitünő eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségleírányzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Kovácsok:
Kelemen Lázár,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát mérsékelt árban.

Szakács József,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.

Köszörüs és kések:
Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homorú köszörüde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltenek.

Kötélgyártó:
Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladónak árengedmény.

Mechanikus:
Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:
Nicolescu Ilona,
Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, blúz és mindenféle nyári ruhamosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:
Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállalatik a legdivatosabb formában szép kivitelen. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:
Hurtig M. özvegye,
Hirscher-u. 6.

Órás és ékszerészek:
Gantz József,
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szajgyártók:
Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szajgyártó, nyerges és bőrdöns. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:
Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Szörmeárk javítását, átalakítását, fehér szörmek tisztítását, valamint mindennemű szörmeárk készítését új szörmekből legutolsó divat szerint készítenek mérsékelt árban. Raktáron tartok különféle szörmeket. Elsőrangú szakismeretment folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Szobafestők:
Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitelt és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállalt felelősség mellett.

Turó és háskavál-sajt-gyárak:
Manu Tódor,
Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeskereskedések:
Herz-féle vegyeskereskedés,
Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehentejet 21 filléren, bivalyetejt 30 fillérről kapják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

Vegytisztítók:
Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:
Alsó Warte vendéglő,
(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérlője Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitünő italok, kőbányai és Czelli sör.
Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kitünő italok. Czelli-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:
Náhmajer Ferenc,
Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, cimerek legjobb kivitelen készülnek.

Sole Lipót,
Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogramok és a szabadalmazott marhalevel-szárzabélyegző készületek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben Telefon 5-35.